

EGİTİM ve İNSANİ BİLİMLER DERGİSİ

Teori ve Uygulama

Cilt: 15 / Sayı: 30 / Güz 2024

JOURNAL of EDUCATION and HUMANITIES

Theory and Practice

Vol: 15 / No: 30 / Fall 2024

Öğretmen Denetimlerinde Alternatif Olarak Portfolyo Kullanımına Yönelik Öğretmen ve Okul Yöneticilerinin Görüşleri

Opinions of Teachers and School Administrators on the Use of Portfolios as
an Alternative in Teacher Supervisions

Makale Türü (Article Type): Araştırma (Research)

Özgür ETİ
Süleyman GÖKSOY

www.dergipark.gov.tr/eibd
eibd@eibd.org.tr

Öğretmen Denetimlerinde Alternatif Olarak Portfolyo Kullanımına Yönelik Öğretmen ve Okul Yöneticilerinin Görüşleri

Özgür ETİ¹

Süleyman GÖKSOY²

DOI: 10.58689/eibd.1428214

Öz: Bu araştırmanın amacı portfolyonun öğretmen denetiminde kullanımının etkililiğini tespit etmektir. Bu çalışmada nitel araştırma deseni olan olgu bilim deseni kullanılmıştır. Çalışmada maksimum çeşitlilik örnekleme tercih edilmiştir. Araştırmanın çalışma grubunda on beş öğretmen, on beş okul yöneticisi yer almaktadır. Veriler Düzce ilinde toplanmıştır. Araştırmada öğretmen ve okul yöneticilerine alternatif ölçme ve değerlendirme araçlarından biri olan portfolyo hakkında bildikleri, portfolyonun öğretmen değerlendirmesinde kullanılabilirliği, öğretmen değerlendirmesinde kullanılacak portfolyonun nasıl kullanılması gerektiği ve öğretmen değerlendirmesinde kullanılacak portfolyonun olumlu ve olumsuz yönleri sorulmuş ve sonuçlar tespit edilmeye çalışılmıştır. Görüşmelerden elde edilen veriler betimsel analiz tekniği ile çözümlenmiştir. Araştırma bulguları portfolyonun öğretmenlerin gelişimini takip etme, süreç değerlendirmesi yapma, amaçlara yönelik kullanım, kişisel özellikleri yansıtma ve iletişimi geliştirme gibi önemli rolleri olduğunu göstermektedir. Portfolyolar, öğretmenlerin sınıf içerisinde kullandıkları öğretim yöntem ve tekniklerinin etkililiğini artırmaktadır. Portfolyo dosyaların kolayca arşivlenmesi, erişilebilir olması ve gelecekte değerlendirme için etkili bir şekilde kullanılmasını sağlar. Ancak portfolyo öğretmenler için ek bir iş yükü getirmekle birlikte bu durum öğretmenlerin motivasyonunu olumsuz etkilemektedir. Ayrıca öğretmenlerin birbirine benzer veya aynı dosyalar oluşturması değerlendirmenin gerçekçi olmamasına neden olabilir.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen denetimi, öğretmen değerlendirme, portfolyo kullanımı

Geliş Tarihi: 30.01.2024; Kabul Tarihi: 05.07.2024

Kaynakça Gösterimi: Eti, Ö., & Göksoy, S. (2024). Öğretmen Denetimlerinde Alternatif Olarak Portfolyo Kullanımına Yönelik Öğretmen ve Okul Yöneticilerinin Görüşleri. *Eğitim ve İnsani Bilimler Dergisi: Teori ve Uygulama*, 15(30), 225-250

1 Müdür Yardımcısı, Düzce Aziziye İlkokulu, etiozgur25@gmail.com, ORCID: 0009-0005-4460-3289

2 Prof. Dr. Düzce Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, Eğitim Yönetimi Anabilim Dalı, suleymangoksoy@duzce.edu.tr ORCID: 0000-0002-7151-0863

Giriş

Öğretmen denetimi, eğitim sistemlerinde öğretmen performansını değerlendirmek ve mesleki gelişimlerini desteklemek için kritik bir süreçtir (Doğan, 2020). Ancak, geleneksel öğretmen denetim yöntemleri, çeşitli zayıf yönleriyle dikkat çekmektedir (Kalkan ve Atmaca, 2028). Bu yöntemler genellikle standartlaştırılmış kriterlere dayalı değerlendirmeleri içerir ki bu durum, öğretmenlerin bireysel öğretim tarzlarını ve yaratıcılıklarını sınırlandırabilir (Göksoy ve Yenipınar, 2012). Değerlendirme süreçlerinde gerçekleştirilen sınıf içi gözlemler, sınırlı ve anlık kesitler sunarak öğretmenin genel performansını tam olarak yansıtmayabilmektedir. Ayrıca, bu süreçler genellikle denetleyicinin öznel yargılarına açıktır, bu da değerlendirme sonuçlarının tutarlılığını ve objektifliğini tehlikeye atabilir (Okutan, 2024). Dahası, öğretmenlere yönelik geribildirimler yeterince detaylı ve destekleyici olmayabilir, bu da onların profesyonel gelişimine katkıda bulunmada yetersiz kalabilmektedir (Göker, 2015). Son olarak, geleneksel denetim sistemleri, teknolojik araçların ve yenilikçi yöntemlerin entegrasyonunda genellikle eksik kalmaktadır (Kılıç vd., 2023). Bu durum hem öğretmenlerin hem de öğrencilerin çağdaş eğitim araçlarından faydalanmalarını kısıtlamaktadır. Bu zayıf yönler, eğitimdeki denetim pratiklerinin yeniden değerlendirilmesi ve geliştirilmesi gerekliliğini ortaya koymaktadır.

Geleneksel denetim yöntemlerinin sınırlılıkları ve katı yapısı, eğitimciler arasında sürekli bir yenilik arayışını tetiklemekte ve bu bağlamda portfolyolar, öğretmen performansının değerlendirilmesinde alternatif bir yol olarak dikkat çekmektedir (Demirkan, 2019). Portfolyolar, öğretmenlerin mesleki yeterliliklerini ve sınıf içi etkinliklerini çok yönlü bir perspektiften sergilemelerine olanak tanıyarak, öğretim süreçlerinin daha şeffaf ve kapsayıcı bir şekilde değerlendirilmesine imkân vermektedir (Sivrikaya, 2014).

Bu yöntem, öğretmenlerin kişisel ve mesleki gelişimlerini sürekli bir biçimde takip etme ve destekleme fırsatı sunarken, aynı zamanda eğitim yöneticilerine öğretmenlerin gelişimine yönelik daha bilinçli kararlar alabilme kapasitesi sağlamaktadır (Göker ve Ürün Göker, 2020). Öğretmenlerin kendilerini ifade etme ve profesyonel portföylerini zenginleştirme şansı buldukları bu süreç, aynı zamanda eğitim ortamlarında yenilikçi uygulamaların önünü açmakta ve öğretim kalitesinin artırılmasına katkı sağlamaktadır (Altun, 2014). Bu nedenle, portfolyo kullanımının yaygınlaştırılması, öğretmen denetimlerini daha işlevsel ve etkili hale getirecek stratejik bir adım olarak görülmektedir.

Portfolyo ve eğitimde uygulama alanları

Portfolyo, öğrencilerin ya da öğretmenlerin bir dönem boyunca ürettikleri çalışmaların toplandığı, planlı ve sistemli bir şekilde düzenlenen belgeler bütünüdür. Bu ürünler, bireylerin

bilgi, beceri ve yetkinliklerini somut bir biçimde göstermektedir (Yiğit ve Çimer, 2020). Eğitimde portfolyo kullanımının başlıca alanlarından biri öğrenci değerlendirilmesidir. Geleneksel sınavların aksine, portfolyolar öğrencinin sürekli gelişimini ve öğrenme süreci boyunca gösterdiği ilerlemeyi daha kapsamlı bir şekilde değerlendirmeye olanak tanımaktadır (Özen, 2011). Öğrencilerin yazılı çalışmaları, sanat projeleri, laboratuvar raporları ve diğer akademik ürünleri bu portfolyo içerisinde yer alabilir. Bu yöntem, öğrencilere kendi öğrenmelerini yansıtma ve eleştirel düşünme becerilerini geliştirme fırsatı sunar.

Öğretmenler için portfolyo kullanımı ise profesyonel gelişimlerini destekleyici bir araç olarak öne çıkmaktadır (Hazar ve Yılmaz, 2022). Öğretmenler kendi ders planlarını, öğretim materyallerini, sınıf yönetimi stratejilerini ve öğrenci geri bildirimlerini içeren bir portfolyo geliştirerek, mesleki pratiklerini somut bir şekilde gözden geçirme imkânı bulabilirler (Demir, 2012). Bu süreç, öğretmenlerin kendilerini sürekli yenilemelerine ve öğretim metotlarını geliştirmelerine yardımcı olur.

Portfolyo kullanımının sağladığı bu bireysel yansıtma ve eleştirel düşünme süreci, öğretmenlerin öğrenci başarısını daha bütüncül bir bakış açısıyla değerlendirmelerine olanak tanımaktadır (Kan, 2007). Böylece, öğrencilerin akademik gelişimlerinin yanı sıra sosyal ve duygusal gelişimleri de dikkate alınabilir. Bu yaklaşım, öğrencilerin sadece bilgi sahibi bireyler olarak değil, aynı zamanda etkili problem çözücüler ve yaratıcı düşünürler olarak yetiştirilmelerini desteklemektedir (Kurt, 2008). Portfolyo eğitim sürecinde öncelikle ve yoğun olarak öğretme- öğrenme faaliyetlerinde ve özellikle ölçme ve değerlendirmede kullanılmaktadır.

Öğretmenlerin portfolyoları kullanarak öğrenci geri bildirimleri toplaması, öğrenci ihtiyaçlarını daha doğru bir şekilde tespit etmelerine ve öğretim stratejilerini bu ihtiyaçlara göre şekillendirmelerine imkân vermektedir. Bu sürecin bir parçası olarak, öğretmenlerin öğretim yöntemlerindeki etkinliklerini ve öğrenci etkileşimlerini izlemeleri, sürekli gelişim için gereken bilgileri sağlayabilmektedir (Şerefli ve Erdoğan, 2021).

Sonuç olarak, portfolyo kullanımı, öğretmenlerin mesleki yeterliliklerini gözden geçirmelerine ve geliştirmelerine yardımcı olmanın yanı sıra, eğitimde kaliteyi artıran, öğrenci merkezli bir öğrenme kültürünün oluşturulmasına katkıda bulunmaktadır (Demir, 2012). Bu süreç, öğretmenlerin öğretim pratiğini sürekli olarak yeniden değerlendirmelerini ve geliştirmelerini sağlar, bu da öğrencilerin daha iyi bir öğrenme deneyimi yaşamalarına olanak tanımaktadır (Demirören vd., 2009).

Portfolyonun öğretmen denetimine yönelik olası katkıları

Geleneksel öğretmen denetim yöntemleri genellikle sınırlı gözlem süreleri ve öznel değerlendirme kriterleri ile sınırlı kalırken, portfolyo yöntemi, öğretmenlerin mesleki gelişimlerini

daha geniş bir perspektiften değerlendirmeye olanak tanımaktadır (Gündüz ve Balyer, 2011). Portfolyolar, öğretmenlerin bir dönem veya yıl boyunca gerçekleştirdikleri çalışmaları, uyguladıkları ders planlarını, öğrenci değerlendirmelerini ve pedagojik yaklaşımlarını kapsamlı bir şekilde sergileyen dokümanlardır (Okçu, 2007). Bu yöntem, öğretmen performansının çok boyutlu ve sürekli bir biçimde incelenmesine imkân tanımaktadır (Polat ve Köse, 2013). Geleneksel denetimlerde genellikle anlık performansa dayalı değerlendirmeler yapılırken, portfolyo kullanımı öğretmenin sürekli gelişim sürecini ve profesyonel yetkinliklerini zaman içinde gözler önüne serebilir.

Portfolyolar, öğretmenlerin kendilerini ifade etmelerine ve profesyonel gelişimlerini belgelenmiş kanıtlarla desteklemelerine olanak tanımaktadır (Menevşe, 2012). Bu durum, öğretmen denetimini sadece performans değerlendirme aracı olmaktan çıkarıp, bir öğrenme ve gelişim sürecine dönüştürür. Öğretmenler, portfolyolarını hazırlarken kendi öğretim metotlarını ve stratejilerini yeniden gözden geçirme fırsatı bulur, bu da mesleki yansıma ve öz-değerlendirme için zengin bir zemin sağlayabilir (Yaşar, 2010). Ayrıca, portfolyo kullanımı, öğretmen denetimlerinin daha objektif ve adil olmasını sağlayabilir. Çünkü portfolyolar, öğretmen performansını değerlendirirken kullanılacak somut veriler ve belgeler sunmaktadır (Yıldırım, 2023). Bu durum, öznel yargıların ve anlık gözlem hatalarının önüne geçer.

Öğretmenler tarafından sunulan portfolyo içerikleri, denetleyiciler tarafından incelendiğinde, öğretmenin öğretim becerileri ve profesyonel gelişimi hakkında daha kapsamlı bir bilgi edinilmesine yardımcı olabilmektedir (Ayva, 2010). Sonuç olarak, portfolyo yöntemi, öğretmen denetimini daha sistematik, kapsayıcı ve adil bir hale getirerek, öğretmenlerin mesleki gelişimlerine katkıda bulunur ve eğitim kalitesinin artırılmasına yardımcı olmaktadır. Bu yöntem, öğretmenlerin sürekli öğrenme ve kendini geliştirme süreçlerinin bir parçası olarak entegre edildiğinde, geleneksel öğretmen denetimlerinin aşılmasına ve eğitim pratiklerinin yeniden şekillendirilmesine olanak tanıyabilir.

Problem durumu

Bu araştırmanın temel problemi, öğretmen ve okul yöneticilerinin, geleneksel denetim yöntemlerinin sınırlılıkları ve katı yapısına alternatif olarak portfolyo kullanımına ilişkin görüşlerini incelemektir. Geleneksel öğretmen denetimleri, sıklıkla anlık ve standartlaştırılmış değerlendirme kriterleri ile öğretmen performansını sınırlı bir perspektiften değerlendirirken, bu çalışma portfolyo kullanımının öğretmenlerin profesyonel gelişimlerine ve öğretim pratiğine olan potansiyel katkılarını detaylı bir şekilde ele almayı amaçlamaktadır. Öğretmenlerin ve yöneticilerin portfolyolar hakkındaki düşünceleri, bu yöntemin eğitim ortamlarında nasıl algılandığını ve kabul edildiğini ortaya koyarken, aynı zamanda portfolyo kullanımının yaygınlaştırılması için gerekli stratejik adımların belirlenmesine de yardımcı olacaktır. Bu

nedenle, araştırma özellikle öğretmenlerin portfolyo kullanımını nasıl algıladıklarını, bu yöntemin geleneksel denetim pratiklerine göre avantajlarını ve dezavantajlarını ve bu sürecin öğretim ve öğrenme kalitesine olan etkilerini analiz etmeyi hedeflemektedir.

Alt problemler

Araştırmanın alt problemleri aşağıda sunulmuştur:

- Öğretmenler portfolyo kullanımı hakkında ne düşünmektedir?
- Öğretmenler denetim sürecinde portfolyo kullanımı hakkında ne düşünmektedir?
- Öğretmenler denetim sürecinde portfolyo kullanımının olumlu ve olumsuz yönleri hakkında ne düşünmektedir?

Yöntem

Araştırmanın modeli

Bu çalışmada öğretmen denetiminde portfolyo kullanımına ilişkin sınıf, branş öğretmenleri ile okul yöneticilerinin görüşlerini tespit etmek için nitel araştırma deseni olan olgu bilim kullanılmıştır. Bu desen sürekli fark ettiğimiz, bildiğimiz fakat derinine ve bütün ayrıntılarıyla bilgi sahibi olamadığımız olgulara odaklanmaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2021). Bu desenin kullanılmasındaki amaç; araştırma yapılacak bireylerin olguya ilişkin deneyim ve algıları ile konuya yükledikleri anlamları detaylı olarak ortaya çıkarmaktır.

Çalışma grubu

Nitel araştırma deseninin kullanıldığı çalışmada, çalışma grubu oluşturulurken uygun / kolay örneklem tercih edilmiştir. Çalışma grubunu 2023-2024 eğitim öğretim döneminde Düzce ilinde ve Gümüşova ilçesinde MEB'e bağlı okullarda görev yapan 15 öğretmen ve okul yöneticisi oluşturmaktadır. Katılımcıların cinsiyet, branş okul türlerine ilişkin dağılım Tablo 1'de sunulmuştur.

Tablo 1. Katılımcıların Demografik Özellikleri

Öğretmen	Cinsiyet	Branş	Okul Kademesi
Ö1	Kadın	Sınıf Öğretmeni	İlkokul
Ö2	Kadın	Sınıf Öğretmeni	İlkokul
Ö3	Kadın	Sınıf Öğretmeni	İlkokul
Ö4	Kadın	Sınıf Öğretmeni	İlkokul
Ö5	Kadın	Okul Öncesi Öğretmeni	İlkokul
Ö6	Kadın	Okul Öncesi Öğretmeni	İlkokul
Ö7	Kadın	İngilizce Öğretmeni	İlkokul
Ö8	Kadın	Sınıf Öğretmeni	İlkokul
Ö9	Erkek	Sınıf Öğretmeni	İlkokul
Ö10	Kadın	Sınıf Öğretmeni	İlkokul
Ö11	Kadın	Sınıf Öğretmeni	İlkokul
Ö12	Erkek	Sınıf Öğretmeni	İlkokul
Ö13	Erkek	Sınıf Öğretmeni	İlkokul
Ö14	Erkek	Sınıf Öğretmeni	İlkokul
Ö15	Kadın	Sınıf Öğretmeni	İlkokul
Y1	Erkek	Sınıf Öğretmeni	İlkokul
Y2	Erkek	Sınıf Öğretmeni	İlkokul
Y3	Erkek	Sınıf Öğretmeni	İlkokul
Y4	Erkek	Sınıf Öğretmeni	İlkokul
Y5	Erkek	Sınıf Öğretmeni	İlkokul
Y6	Erkek	Sınıf Öğretmeni	İlkokul
Y7	Erkek	Sınıf Öğretmeni	İlkokul
Y8	Kadın	Edebiyat Öğretmeni	Lise
Y9	Erkek	Edebiyat Öğretmeni	Lise
Y10	Erkek	Fen Bilgisi Öğretmeni	Ortaokul
Y11	Erkek	Beden Eğitimi Öğretmeni	Ortaokul
Y12	Erkek	Sınıf Öğretmeni	İlkokul
Y13	Erkek	Sınıf Öğretmeni	İlkokul
Y14	Erkek	Sınıf Öğretmeni	İlkokul
Y15	Erkek	Sınıf Öğretmeni	İlkokul

Araştırmaya 12 sınıf öğretmeni, iki okul öncesi öğretmeni ve bir branş öğretmeni katılım sağlamıştır. Araştırmaya 11 sınıf öğretmeni ve ilkokul kademesinde yönetici, iki edebiyat öğretmeni lise kademesinde yönetici, iki fen bilgisi ve beden eğitimi öğretmeni olup ortaokul kademesinde yönetici katılım sağlamıştır. Araştırmaya katılan öğretmenlerin hizmet süreleri dokuz ile 20 yıl arasında değişmekte olup yöneticilerin ise sekiz ile 21 yıl arasındadır.

Veri toplama aracı

Bu araştırmada yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Literatürde yer alan daha önceki araştırmalardan hareketler görüşme formu ve içeriği araştırmacılar tarafından tasarlanmıştır. Formda toplamda dört ana soru ve dört sondaj soru bulunmaktadır. Sorular, araştırmaya katılan öğretmen ve okul yöneticilerinin portfolyo kullanımı ve denetimde portfolyonun nasıl olabileceğine ilişkin görüşlerini açığa çıkarmayı amaçlamaktadır. Öğretmenlere ve yöneticilere yöneltilen soruların bazıları şöyledir:

- Alternatif ölçme ve değerlendirme araçlarından biri olan portfolyo (ürün seçki dosyası) hakkında ne tür bilginiz vardır? (Nedir? Niçin, nasıl ve nerede kullanılmaktadır?)
- Sizce portfolyo (ürün seçki dosyası) öğretmen değerlendirmesinde de kullanılabilir mi? Neden?
- Öğretmen değerlendirmesinde kullanılacak portfolyo (ürün seçki dosyası) olumlu ve olumsuz yönleri neler olabilir?

Verilerin toplanması ve analizi

Araştırmanın verileri 2023 yılının Kasım ve Aralık aylarında okullara gidilerek ve görüşme tekniği kullanılarak toplanmıştır. Veriler toplanmadan önce araştırma için etik izin ve araştırma izni alınmış, daha sonra ise görüşme yapılacak okul yöneticilerine, sınıf ve branş öğretmenlerine haber verilmiş görüşme zamanı belirlenmiştir. Görüşmeye başlamadan önce katılımcının kendini rahat hissetmesi ve görüşmeye güven içinde katılması amacıyla verilerin gizliliğiyle ilgili bütün bilgilendirmeler yapılmıştır. Toplanan verilerin kimseyle paylaşılmayacağı sadece bilimsel çalışmalarda kullanılacağı belirtilmiştir. Katılımcılardan ses kayıt cihazı kullanımı için izin istenmiştir. Katılımcıların bir kısmı ses kaydı alınmasından tedirgin olmuş bir kısmı ise izin vermemiştir. Bu katılımcıların cevapları kâğıda yazılarak elde edilmiştir.

Araştırmanın verileri elde edildikten sonra ses kayıtları deşifre edilmiştir. Deşifre edilen veriler daha sonra katılımcılara gönderilmiş ve yeniden bir onay alınarak eklemek-çıkarmak istedikleri yerler varsa bildirmeleri istenmiştir. Daha sonra içerik analizi tekniğine uygun olarak kodlama işlemi yapılmıştır. Anlamca birbirine yakın kodlar bir araya getirilerek kategoriler meydana getirilmiş ve en sonda ise temalar ortaya çıkartılmıştır. Verilerin kodlanmasında MAXQDA programından yararlanılmıştır. Araştırmada kullanılan kodlama sürecine ilişkin bir örnek Tablo 2’de sunulmuştur:

Tablo 2. Örnek Kodlama Tablosu

Örnek Alıntı	Kod	Kategori
“Portfolyo yansıtıcı bir nitelik taşıdığından öğretmenlerin süreç içerisinde neler yaptığını görme ve düzenleme fırsatı da sunar. Süreçte aktif olan öğretmenler yeni projeler geliştirmeye istekli olurlar. Portfolyonun bir diğer olumlu özelliği etkileşimli olmasıdır. Bu etkileşim sayesinde öğretmenlere de gerekli rehberlik sunulabilir.” (Ö1)	Portfolyonun süreç içindeki olumlu etkileri ve etkileşim	Portfolyo kullanımının olumlu etkileri

Etik onay

Bu araştırma için Düzce Üniversitesi Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu’nun 2023/395 sayılı oturum ve 11 nolu kararı ile etik izin alınmıştır.

Bulgular

Araştırmanın verilerinin çözümlenmesi ile birlikte toplam üç tema elde edilmiştir. Bu temalar sırasıyla “Portfolyo Hakkında Öğretmenlerin ve Yöneticilerin Görüşleri”, “Portfolyonun Öğretmen Denetiminde Kullanımı” ve “Portfolyo Kullanımının Öğretmen Denetimine Etkisi” şeklindedir. Birinci temaya ait kategori ve kodlar Tablo 3’te sunulmuştur.

Tablo 3. Birinci Temaya Ait Kategori ve Kodlar

Tema	Kategoriler	Kodlar	Öğretmen ve Yönetici Görüşleri
Portfolyo Hakkında Düşünceler	Özelliğine İlişkin Düşünceler	Bütünsellik	Ö9,Ö10,Y1,Y2,Y4
		Çok Yönlülük	Ö10,Y2
		Seçkin Olma	Ö1,Ö11
		Benzerlik	Ö2
		Alternatif Olma	Ö1
		Ürünlerin birleşimi	Ö5
		Farklı yerde kullanım	Ö5
		Derleme	Ö6
		Bilgi Kaynağı	Ö2
		Gelişim	Ö1,Ö3,Ö4,Ö6,Ö10,Ö11,Y2
	Sürece İlişkin Düşünceler	Performans Düzeyi Arasındaki Fark	Ö3,Ö4
		Ölçüte Dayalı Olma	Y2
		Geçmiş İçerme	Y4
		Fayda	Ö7
	Amaca İlişkin Düşünceler	Hedefe Yönelme	Y2
		Sistematik Olma	Y2
		Yapılandırma	Y2
		Öznellik	Ö7
	Kişisel Özelliklere İlişkin Düşünceler	Özgüven	Ö6
		İletişim	Y2
Yetenek		Y2	

Tablo 3’te görüldüğü üzere “Portfolyo Hakkında Öğretmenlerin ve Yöneticilerin Görüşleri” temasına ait 4 farklı kategori ve 21 ayrı kod söz konusudur. Kategoriler sırasıyla “Özelliğine İlişkin Düşünceler”, “Sürece İlişkin Düşünceler”, “Amaca Yönelik Düşünceler” ve “Kişisel Özelliklere İlişkin Düşünceler” şeklindedir.

Özelliğine İlişkin Düşünceler

Çözümlenen verilerden hareketle ilk kategori olarak “Özelliğine İlişkin Düşünceler” meydana getirilmiş ve bu kategorinin altında 9 farklı kod oluşturulmuştur. Bu kategoride, portfolyoların içerik yapısı, formatı, kullanım kolaylığı, erişim ve pedagojik etkinliği gibi boyutları ele alınmaktadır. Portfolyo içerisinde yer alan ürünlerin anlamlı ve anlaşılır olabilmesi için bütünsel olması gerekmektedir. Ö10 kodlu öğretmenin “*Bireyin sadece akademik başarısını değil duygusal, psikomotor, sosyal vb. çok yönlü gelişim alanları hakkında detaylı bilgi vermektedir. Genellikle okul öncesinde kullanılmaktadır.*” ifadeleri bu görüşe kanıt niteliğindedir.

Portfolyonun diğer önemli özelliklerinden biri çok yönlü olmasıdır. Özellikle öğrencilerin tek bir alanda gelişim göstermeleri yerine bir bütün olarak gelişim göstermeleri gerekliliği vurgulanmaktadır. Ö1 kodlu olan öğretmenin “*Kullanım amacı bireylerin yıl içerisinde çok yönlü gelişimini bir şekilde ortaya koymalıdır. Sadece akademik başarıyı değil duygusal, psikomotor, sosyal vb. çok yönlü gelişim alanları hakkında detaylı bilgi vermelidir.*” ifadeleri bu görüşe örnek olarak verilebilir.

Sürece İlişkin Düşünceler

Çözümlenen verilerden hareketle ikinci kategori olarak “Sürece İlişkin Düşünceler” meydana getirilmiş ve bu kategori altında 4 farklı kod oluşturulmuştur. Araştırmaya katılan öğretmen ve idareciler portfolyonun birey gelişimlerini izlemek amacıyla kullanıldığını belirtmişlerdir. Ö5 kodlu öğretmenin “*Portfolyo bireylerin yıl içerisinde kat ettiği yolu gösteren gelişim dosyasıdır. Kullanım amacı bireylerin yıl içerisinde çok yönlü gelişimini ortaya koymaktır. Sadece akademik başarısını değil duygusal, psikomotor, sosyal vb. çok yönlü gelişim alanları hakkında detaylı bilgi vermektedir.*” ifadeleri bu görüşü desteklemektedir. Portfolyonun diğer önemli özelliğinden birisi de bireylerin performans düzeyleri arasındaki farkı göstermesidir. Özellikle bireylerin sene başındaki ve sonundaki performansları arasındaki olumlu farkı görmemizi sağlamaktadır.

Ö3 kodlu öğretmenin “*Bireylerin sene başındaki performans düzeyleri ile sene sonundaki performans düzeyleri arasındaki farkı gözlemlememizi sağlar.*” ifadesi buna bir kanıt olarak sunulabilir. Alternatif ölçme ve değerlendirme araçlarından biri olan portfolyo belirli kritere

(ölçüt) dayalı olmalıdır. Ölçülecek ve ölçme sonucunda değerlendirilecek davranışların hangi ölçüte göre ölçülüp değerlendirileceği önemlidir. Y2 kodlu okul yöneticisinin “*Eğitimde kullanılan portfolyolar, daha önce ortaya konmuş kriterlere göre, öğrencilerin çalışmalarının amaçlı olarak kendileri tarafından bir araya getirilmesidir.*” ifadesi bu düşünceye kanıt niteliğindedir.

Portfolyo hakkında öğretmenlerin sürece ilişkin ileri sürdükleri bir diğer düşünceleri ise geçmişe dönük olmasıdır. Özellikle geleneksel ölçme ve değerlendirme araçları anlık ölçme ve değerlendirme imkânı sağlarken portfolyo geçmişe dönük özellikler hakkında da bilgi vermektedir. Y4 kodlu okul yöneticisinin “*Yapılan çalışmalarla geçmişe dönük değerlendirme imkânı verir.*” ifadesi bu durumu desteklemektedir.

Amaca İlişkin Düşünceler

Çözümlenen verilerden hareketle üçüncü kategori olarak “Amaca Yönelik Düşünceler” meydana getirilmiş ve bu kategorinin altında 4 farklı kod oluşturulmuştur. Bu kategorilerden ilki faydadır. Okul öncesi öğrencilerinin gelişimi açısından portfolyonun faydalı olduğu görülmektedir. Ö7 kodlu öğretmenin “*Okul öncesinde daha faydalı olmaktadır.*” ifadesi bu düşünceleri destekler niteliktedir.

Alternatif ölçme ve değerlendirme araçları içerisinde yer alan portfolyo hedefe yönelme konusunda bize bilgi veren önemli araçlardır. Y2 kodlu okul yöneticisinin “*Bireylerin çalışmalarının amaçlı olarak kendileri tarafından bir araya getirilmesidir.*” ifadesi bu görüşe kanıt oluşturmaktadır. Portfolyo gelişmiş güzel hazırlanmış olan bir dosya değildir. Adından da anlaşılacağı üzere ürünlerin belirli bir sistematik içerisinde seçildiği ürün seçki dosyasıdır. Y3 kodlu okul yöneticisinin “*Bireyin yaptığı çalışmaların sistematik olarak toplanması sonucu oluşturulan bireysel gelişim dosyalarıdır.*” görüşü kanıt niteliğindedir. Portfolyonun en önemli amaçlarından birisi olan yapılandırma bilginin sadece salt öğrenilen ve ezbere dayalı bir bilgi olmadığını bilginin yapılandırılarak günlük hayatta kullanılması gerekliliğini bize göstermesidir. Y4 kodlu okul yöneticisinin “*Portfolyoların değerlendirilmesiyle bireylerin neler öğrendikleri, öğrenirken nasıl bir yol izledikleri, nasıl düşündükleri, nasıl soru sordukları, nasıl analiz yaptıkları, bilgiyi nasıl yapılandırdıkları ve diğer insanlarla nasıl iletişim kurdukları gözlenebilmektedir.*” ifadesi bu görüşe kanıt oluşturmaktadır.

Kişisel Özelliklere İlişkin Düşünceler

Çözümlenen verilerden hareketle sonuncu kategori olarak “Kişisel Özelliklere İlişkin Düşünceler” meydana getirilmiş ve bu kategorinin altında 4 farklı kod söz konusu oluşturulmuştur. Portfolyodan elde edilen ürünler öznel niteliktedir. Ö7 kodlu öğretmenin “*Bireyin kendine*

ait bir dosyası olur ve onun içinde toplanılır.” görüşü kanıt niteliğindedir. Portfolyo bireylerin gelişim özelliklerini yansıtmakla birlikte özgüvenlerini de arttırmaktadır. Ö6’nın “Bireylerin kendi gelişimlerini görmelerini, özgüven kazanmalarını sağlar.” ifadeleri bu görüşe kanıt niteliğindedir.

Portfolyonun diğer bir önemli özelliği bireyler arasında iletişimi sağlamasıdır. Y4 kodlu yöneticinin “Portfolyoların değerlendirilmesiyle bireylerin neler öğrendikleri, öğrenirken nasıl bir yol izledikleri, nasıl düşündükleri, nasıl soru sordukları, nasıl analiz yaptıkları, bilgiyi nasıl yapılandırdıkları ve diğer insanlarla nasıl iletişim kurdukları gözlenebilmektedir.” ifadesi bu düşünceyi destekler niteliktedir. Portfolyo bireylerin farklı yeteneklerini (duyuşsal, bilişsel, psikomotor) ortaya çıkaran alternatif ölçme ve değerlendirme araçlarından bir tanesidir. Y2 kodlu yöneticinin “Bireylerin yaptığı çalışmaların sistematik olarak toplanması sonucu oluşturulan bireysel gelişim dosyaları bireyin farklı yeteneklerini ve düzeylerini, güçlü olduğu yönlerini, başarılarını ve bir süreç içindeki gelişimini bütünüyle değerlendirme imkânı vermektedir.” ifadeleri bu görüşe kanıt niteliğindedir.

Tablo 4. İkinci Temaya Ait Kategori ve Kodlar

Tema	Kategoriler	Kodlar	Öğretmen ve Yönetici Görüşleri
Portfolyonun Öğretmen Denetiminde Kullanımı	Yargıya Varma Amacıyla Kullanım	Değerlendirme	Ö1,Ö7,Y2,Y4,Y15
		Dönüt Sağlama	Ö1
	Duyuşsal Giriş Davranışları Ortaya Çıkarma Amacıyla Kullanım	Yöntem ve Teknik	Ö6
		Tarafsız Olmama	Ö3,Ö4
		Tutum	Ö6
		İlgisizlik	Ö10
		Kapsayıcı Olma	Ö14
		Sorumluluk	Y2
	Öğretmen Etkililiği Amacıyla Kullanım	Sınıf Yönetimi	Ö8
		Yenilik	Ö10
		Öğretmen Özellikleri	Y2
		Veli Profili	Ö10

Tablo 4’te görüldüğü üzere “Portfolyonun Öğretmen Denetiminde Kullanımı” temasına ait 3 farklı kategori ve 12 ayrı kod söz konusudur. Kategoriler sırasıyla “Yargıya Varma Amacıyla Kullanım”, “Duyuşsal Giriş Davranışları Ortaya Çıkarma Amacıyla Kullanım” ve “Okul Yönetiminin Etkililiği Amacıyla Kullanım” şeklindedir.

Yargıya Varma Amacıyla Kullanım

Çözümlenen verilerden hareketle ilk kategori “Yargıya Varma Amacıyla Kullanım” ve bu kategorinin altında 3 farklı kod söz konusudur. Araştırmaya katılan öğretmen ve idareciler

denetimde değerlendirme amacıyla kullanılması gerektiğini belirtmişlerdir. Y15 kodlu yöneticinin “*Öğretmenin kendini değerlendirerek öz değerlendirme yapmasını sağlayabilir.*” ifadesi bu görüşe kanıt niteliğindedir. Portfolyo öğretmen denetiminde dönüt sağlamak amacıyla kullanılmaktadır. Ö1 kodlu öğretmenin “*Oluşturulacak denetleme mekanizmalarıyla öğretmenlerin ürün dosyalarına bakılarak süreç içerisinde ne gibi çalışmalar yaptığı belirlenip dönütler verilebilir.*” ifadesi bu görüşe kanıt niteliğindedir.

Portfolyo öğretmenlerin sınıf içerisinde kullandıkları öğretim yöntem ve teknikleri hakkında bize bilgi vermektedir. Ö6 kodlu öğretmenin “*Portfolyo dosyası sınıf genelinde incelendiğinde sınıf içerisinde hangi yöntem ve teknikler kullanıldığı hakkında bize fikir vermektedir.*” ifadesi bu görüşü kanıtlamaktadır.

Duyuşsal Giriş Davranışları Ortaya Çıkarma Amacıyla Kullanım

Portfolyonun Öğretmen Denetiminde Kullanımı temasına ait ikinci kategori “Duyuşsal Giriş Davranışları Ortaya Çıkarma Amacıyla Kullanım” olarak ortaya çıkmış ve bu kategori altında toplam 7 kod oluşturulmuştur. Portfolyo ile yapılan denetim ve değerlendirmenin tarafsız sonuçlar vermemektedir.

Tarafsız değerlendirmede değerlendiren kişi objektif olmalıdır. Ö3 kodlu öğretmenin “*Kullanılabilir, ancak sadece portfolyoya bağlı bir değerlendirme objektif olmaz.*” ifadesi bu görüşe kanıt niteliğindedir. Portfolyonun öğretmen denetiminde kullanımında oluşacak duyuşsal giriş davranışlarından birisi de tutumdur. Tutum bir kişiye, nesneye veya duruma sürekli olarak olumlu veya olumsuz yanıt verme eğilimidir. Ö6 kodlu öğretmenin “*Portfolyo dosyası sınıf içerisinde hangi yöntem ve teknikler kullanılıyor, öğrenmede bireysel farklılıklar göz önünde bulunduruluyor mu, kapsayıcı eğitim yaklaşımını destekliyor mu vb. soruların cevaplarını da içerisinde barındırır. Bunlar da öğretmenin sınıf içerisindeki takındığı tutumlar hakkında bilgi verir.*” ifadesi bu görüşü kanıtlamaktadır. Portfolyo denetimi tek başına yetersiz kalmakta ve öğretmen tarafından ilgisiz bir şekilde oluşturulmaktadır. Ö10 kodlu öğretmenin “*Sınıf içerisinde öğrencilerin akademik gelişimine bakarak yapılan değerlendirme eksik bir değerlendirme olacaktır. Çünkü her okul çevresindeki veli profili değişmektedir. Bazıları yapılan çalışmalar desteklerken bazıları ilgisiz kalabilir.*” ifadesi bu konuyu kanıtlamaktadır. Portfolyonun diğer özelliği kapsayıcı olmasıdır.

Kapsayıcılık, farklılıkları ne olursa olsun her türden insanın mümkün olduğunca işe dâhil edilmesi asimile edilmemesi düşüncesidir. Portfolyo denetim ve değerlendirmede bütün öğretmenlere yönelik olmalıdır. Ö14 kodlu öğretmenin “*Portfolyo dosyası sınıf içerisinde hangi yöntem ve teknikler kullanılıyor, öğrenmede bireysel farklılıklar göz önünde bulunduruluyor mu, kapsayıcı eğitim yaklaşımını destekliyor mu vb. soruların cevaplarını da içerisinde*

barındırır.” ifadesi bu düşünceyi kanıtlamaktadır. Denetim ve değerlendirilmede sorumluluk önemli bir yer tutmaktadır.

Öğretmen denetim ve değerlendirmesinin etkin bir şekilde ilerlemesi için öğretmenlerin sorumluluk almaları gerekmektedir. Y2 kodlu yöneticinin *“Öğretmenlerin belirli hedefler belirlemelerine ve gelişmelerini değerlendirebilmeleri için sorumluluk almalarına yardım edebilir. Öğretmenin kendini değerlendirerek öz değerlendirme yapmasını sağlayabilir.”* ifadesi bu konuyu kanıtlamaktadır.

Öğretmen Etkililiği Amacıyla Kullanım

Portfolyonun öğretmen denetiminde kullanımı temasına ait üçüncü kategori *“Öğretmen Etkililiği Amacıyla Kullanım”* olarak ortaya çıkmıştır ve bu kategori altında toplam dört kod oluşturulmuştur. Portfolyonun öğretmen etkililiği amacıyla kullanımında sınıf yönetimi faktörü ön plana çıkmaktadır. Etkili bir denetim ve değerlendirme mekanizmasında sınıf yönetiminin de rolü büyüktür. Ö8 kodlu öğretmenin *“Evet kullanılabilir. Öğretmenin sınıf yönetimi ve veli öğrenci öğretmen arasındaki iletişim gibi faktörlerin de değerlendirmede önemli yerinin olduğu vazgeçilmezdir.”* ifadesi kanıt niteliğindedir.

Portfolyonun öğretmen denetim ve değerlendirmesi amacıyla kullanımında yenilik önemli bir faktördür. Ö10 kodlu öğretmenin *“Kısmen değerlendirmesi yapılabilir. Örneğin öğretmenin ortaya koyduğu projeler okula ve çevresine kattığı yenilikler vb. açısından bir fikir sahibi olabiliriz.”* ifadesi kanıt niteliğindedir.

Portfolyonun öğretmen denetim ve değerlendirmesinde etkili olmasında öğretmen özelliklerinin de rolü büyüktür. Y2 kodlu yöneticinin *“Öğretmenlerin, güçlü ve zayıf yanlarını görmelerine, keşfetmelerine ve anlamalarına yardımcı olabilir.”* ifadesi bu görüşe kanıt niteliğindedir. Portfolyo denetim ve değerlendirmesinde veli profilinin önemi bulunmaktadır. Velilerin ilgisiz olduğu bir okulda portfolyo ile öğretmen denetim ve değerlendirmesinin yapılması gerekmektedir. Bu konu ile ilgili araştırmaya Ö10 kodlu öğretmenin *“Sınıf içerisinde öğrencilerin akademik gelişimine bakarak yapılan değerlendirme eksik bir değerlendirme olacaktır. Çünkü her okul çevresindeki veli profili değişmektedir. Bazıları yapılan çalışmalar desteklerken bazıları ilgisiz kalabilir.”* ifadesi bu görüşe kanıttır.

Tablo 5. Üçüncü Temaya Ait Kategori ve Kodlar

Tema	Kategoriler	Kodlar	Öğretmen ve Yönetici Görüşleri
Portfolyo Kullanımının Öğretmen Denetimine Etkisi	Portfolyonun Öğretmen Değerlendirmede Olumlu Yönleri	Objektiflik	Ö1,Y4,Y6,Y8,Y13
		Sürekli Geliştirme	Ö6,Y6,Y8,Y10,Y11
		Düzen	Ö2,Ö5,Ö8
		Beceri Geliştirme	Ö1,Y1,Y2
		Fırsat Sunma	Ö1,Y1,Y3
		Birey Gelişimi	Y1,Y8
		Süreç Değerlendirme	Y5
		Teşvik	Ö7
		Etkileşim	Ö1
		Geri Bildirim	Ö1
		Kapsamlılık	Y8
		Kendini İfade Etme	Ö7
		Teknolojiden Faydalanma	Ö12
		Rehber Olma	Ö1
		Aktif Olma	Ö1
	Portfolyonun Öğretmen Değerlendirmede Olumsuz Yönleri	Zaman Alıcı ve Maliyetli Olma	Ö1,Ö5,Ö10,Y2,Y3,Y4,Y15
		Ölçme ve Değerlendirme Eksiklikleri	Ö6,Ö8,Y8
		Yetersizlik	Y1,Y8,Y13
		İsraf	Y2,Y11
		İş Yüğü	Ö3,Ö4
		Reklam	Ö2
		Hedefsizlik	Y8
		Karşılaştırma	Y3
		Görmezden Gelme	Ö11
		Kopya Çekme	Ö14

Tablo 5’te görüldüğü üzere “Portfolyo Kullanımının Öğretmen Denetimine Etkisi” temasına ait 2 farklı kategori ve 25 ayrı kod oluşturulmuştur. Kategoriler sırasıyla “Portfolyonun Öğretmen Değerlendirmesinde Olumlu Yönleri ” ve “Portfolyonun Öğretmen Değerlendirmesinde Olumsuz Yönleri” şeklindedir.

Portfolyonun Öğretmen Değerlendirmede Olumlu Yönleri

Çözümlenen verilerden hareketle ilk kategori “Portfolyonun Öğretmen Değerlendirmede Olumlu Yönleri” ve bu kategorinin altında 15 farklı kod söz konusudur. Portfolyonun öğretmen değerlendirmede olumlu yönleri arasında öne çıkan özellik objektiftir. Portfolyo değerlendiren tarafından objektif kriterlere uygun olarak yapıldığında öğretmen denetimine olumlu yönde katkı sağlamaktadır. Y4 kodlu yöneticinin “*Değerlendirme süreci, adil, şeffaf ve öğretmenin gelişimini destekleyen bir yaklaşımı benimsemelidir.*” ifadesi bu görüşü desteklemektedir.

Portfolyonun öğretmen değerlendirmede olumlu yönlerinden diğeri sürekli geliştirmedir. Portfolyo değerlendirme öğretmenlerin kendilerini geliştirmelerine olanak tanımaktadır. Y11 kodlu yöneticinin *“Portföyün sürekli güncellenmemesi veya düzenli geribildirim alamama durumu, öğretmenin güncel gelişimini yansıtmada zorluk yaşamasına neden olabilir.*

Öğretmen değerlendirmesinde kullanılan portföy, bu olumlu ve olumsuz yönlerle birlikte dikkatlice değerlendirilmeli ve sürekli olarak iyileştirilmelidir.” ifadesi bu görüşü desteklemektedir. Portfolyonun öğretmen değerlendirmede diğeri olumlu yönü ise düzendir. Portfolyo öğretmen değerlendirmesinde belirli bir düzen içerisinde yapılmakta olup değerlendirme sonucunda düzenli veriler elde edilmektedir. Ö5 kodlu öğretmenin *“Öğretmenin işlerinin toplu hale getirilmesi, geriye dönük çalışmaları takip edebilmesi bunun da gelecekte yapacağı işler için fikir olması varsa eksiklikleri gidermesi gibi katkıları vardır.”* ifadesi bu görüşü desteklemektedir. Portfolyonun öğretmen değerlendirmede olumlu yönlerinden diğeri beceri geliştirmedir. Portfolyo öğretmen değerlendirmesinde mesleki beceri kazandırmaktadır. Y2 kodlu yöneticinin *“Portfolyo değerlendirme yaklaşımı öğretmenleri birbirleriyle karşılaştırmak ya da yarıştırmak yerine, her bir öğretmenin kendi potansiyeli ve özellikleri doğrultusunda maksimum gelişmesi sağlanabilir.”* ifadesi bu görüşü desteklemektedir. Portfolyonun öğretmen değerlendirmede olumlu diğeri yönü fırsat sunmasıdır.

Portfolyo öğretmenlere süreç içerisinde kendilerini geliştirme ve eksik yönlerini görme fırsatı sunmaktadır. Y3 kodlu yöneticinin *“Öğretmenlerin kendilerini göstermelerine fırsat tanır.”* ifadesi bu görüşü desteklemektedir. Portfolyonun öğretmen değerlendirmede olumlu yönlerinden diğeri birey gelişimini sağlamasıdır.

Portfolyo öğretmeni değerlendirirken aynı zamanda bireylerin gelişimlerini tamamlamalarına yardımcı olur. Y8 kodlu yöneticinin *“Portföy, birey başarılarını ve gelişimini belgeleyen somut örnekleri içermelidir. Birey çalışmaları, projeler ve değerlendirmeler bu açıdan önemlidir.”* ifadesi bu görüşü desteklemektedir. Portfolyonun öğretmen değerlendirmede olumlu yönlerinden başkası da süreç değerlendirmedir. Portfolyo ile öğretmenin süreç içerisinde yaptığı bütün ürünleri dikkate alınmaktadır. Y5 kodlu yöneticinin *“Öğretmen değerlendirmesinde portfolyo dosyası kullanması daha olumlu olacağını düşünüyorum öğretmenin bir süreç olarak değerlendirilmesi sadece eğitimle ilgili yaptığı çalışmalar değil eğitim sürecinde kullanıldığı yöntem teknikler yaptığı faaliyetler okula sağladığı katkılar öğrencinin okulu temsil gücü öğretmenin okuldaki çalışmalara katılmaya istekli olması ve bütün yönleri ile değerlendirmesi ancak portfolyo yöntemiyle olacağını düşünüyorum bu şekilde bir değerlendirme en sağlıklı değerlendirme olacağı düşünüyorum.”* ifadesi bu konuyu kanıtlamaktadır.

Portfolyonun öğretmen değerlendirmede diğeri olumlu yönü teşviktir. Portfolyo) öğretmen değerlendirmesi amacıyla kullanıldığında öğretmenleri çalışmaya teşvik etmektedir. Ö7 kod-

lu öğretmenin *“Portfolyo oluşturmak için teşvik edilmelidir. Aksi halde sıkıcı olabilir. Teşvik edilirse geleneksel değerlendirmelerin kısıtluluklarını gidermeye yardımcı olabilir.”* ifadesi bu görüşü desteklemektedir. Portfolyonun öğretmen değerlendirmede olumlu yönlerinden bir diğeri etkileşimdir. Portfolyo bireylerin birbiriyle etkileşimini sağladığı gibi öğretmenlerin de değerlendirme öncesinde, sırasında ve sonrasında birbirleriyle etkileşimde olmalarına imkân vermektedir.

Y8 kodlu yöneticinin *“Portföy, öğretmenin sınıf içindeki ve dışındaki etkileşimlerini gösteren içsel ve dışsal iletişim araçlarını içermelidir. Öğrenci velileri, diğer öğretmenler ve okul yönetimi ile etkileşimleri yansıtabilir.”* ifadesi bu konuya kanıt niteliğindedir. Portfolyonun öğretmen değerlendirmede olumlu yönlerinden diğeri geri bildirimdir. Portfolyo öğretmen değerlendirmesinde önemli bir geri bildirim sağlamaktadır. Ö1 kodlu öğretmenin *“Gelecekte yapılacak çalışmalar için güdüleyici geri bildirim fırsatı sunar.”* ifadesi bu konuya kanıt niteliğindedir.

Portfolyonun öğretmen değerlendirmede olumlu yönleri arasında kapsamlılık bulunmaktadır. Y8 kodlu yöneticinin *“Olumlu bir portföy, öğretmenin işini bütünlük içinde yansıtan ve geniş bir kapsamı kapsayan bir belgeyi içerir.”* ifadesi bu konuyu kanıtlamaktadır. Portfolyonun öğretmen değerlendirmede başka olumlu yönü ise öğretmenlerin kendini ifade etmelerini sağlamasıdır. Ö7 kodlu öğretmenin *“Olumlu olarak öğretmenler kendilerini istediği şekilde ifade etmeleri açısından mesleklerini ilerletmeleri açısından kullanıldığında çok faydalı olur.”* ifadesi bu konuyu desteklemektedir.

Portfolyonun öğretmen değerlendirmesinde diğeri olumlu yönü teknolojiyen faydalanmasıdır. Öğretmenlerin hazırlamış oldukları ürünler teknoloji kullanılarak arşivlenmektedir. Ö12 kodlu öğretmenin *“Gelişen dijital dünyada dosyalama şekli daha kolay olur aksi durumda Nerde nasıl arşivlenecek, öncesi sonrası nasıl karşılaştıracak, kim karşılaştıracak, değerlendirme durumu nasıl olacak?”* ifadesi bu görüşü desteklemektedir. Portfolyonun öğretmen değerlendirmesinde kullanımının olumlu yönleri arasında rehber olma gelmektedir.

Portfolyo ile yapılan öğretmen denetiminde denetimi yapan kişi öğretmene rehber olmalıdır. Ö1 kodlu öğretmenin *“Bu etkileşim sayesinde öğretmenlere de gerekli rehberlik sunulabilir.”* ifadesi bu görüşü desteklemektedir. Portfolyonun öğretmen değerlendirmesindeki diğeri olumlu yönü aktif değildir.

Portfolyo öğretmenlerin süreç içerisinde aktif olmalarını sağlamaktadır. Ö1 kodlu öğretmenin *“Süreçte aktif olan öğretmenler yeni projeler geliştirmeye istekli olurlar.”* ifadesi bu görüşü desteklemektedir.

Portfolyonun Öğretmen Değerlendirmede Olumsuz Yönleri

Portfolyo Kullanımının Öğretmen Denetimine Etkisi temasına ait son kategori “Portfolyonun Öğretmen Değerlendirmede Olumsuz Yönleri” olarak ortaya çıkmıştır ve bu kategori altında toplam on kod oluşturulmuştur. Portfolyonun öğretmen değerlendirmesinde ortaya çıkan olumsuz yönleri arasında zaman alıcı ve maliyetli olması bulunmaktadır. Y15 kodlu yöneticinin “*Portfolyo değerlendirmeye dayalı bir sistem geliştirmeye ilişkin diğer bir engel; programın, zaman, emek, işgücü ve para açısından diğer yöntemlere göre daha fazla maliyet gerektirmesidir. Portfolyoların oluşturulması, yürütülmesi ve puanlanması yoğun bir çalışma, emek, işgücü ve eğitim gerektirir. Bu yüzden de maliyeti oldukça yüksek olacağını düşünmekteyim.*” ifadesi bu görüşü desteklemektedir.

Portfolyonun öğretmen değerlendirmesinde olumsuz yönlerinden diğeri de ölçme ve değerlendirme eksiklikleridir. Portfolyo öğretmen değerlendirmede güvenilir ve geçerli sonuçlar vermeyebilmektedir. Y8 kodlu yöneticinin “*Portföyün değerlendirilmesi için belirlenen kriterlerin belirsiz veya açık olması, değerlendirici ve öğretmen arasında tutarsızlık yaratabilir.*” ifadesi bu görüşü desteklemektedir.

Portfolyonun öğretmen değerlendirmesindeki bir diğer olumsuz yönü ise yetersizliktir. Portfolyo öğretmenler tarafından tam anlamıyla anlaşılmadığında ve yapılmadığında yetersiz kalabilmektedir. Y13 kodlu yöneticinin “*Öğrenci farklılıklarından kaynaklanan düzeye uygun olduğu halde uygun düşmeyen etkinliklerin çıkabileceği görüşü hâkimdir. Her öğrenciden aynı performans beklentisi oluşması öğretmenin kaygısının artmasına ve öğretmenin kendisini yetersiz hissetmesine neden olmaktadır.*” ifadesi bu görüşü desteklemektedir.

Portfolyonun öğretmen değerlendirmesindeki olumsuz yönlerden diğeri israftır. Portfolyo zaman, emek, işgücü açısından maliyetlidir. Bu sebepten dolayı portfolyo öğretmen değerlendirmede israfa yol açabilmektedir. Y2 kodlu yöneticinin “*Portfolyo değerlendirmeye dayalı bir sistem geliştirmeye ilişkin diğer bir engel; programın, zaman, emek, işgücü ve para açısından diğer yöntemlere göre daha fazla maliyet gerektirmesidir. Portfolyoların oluşturulması, yürütülmesi ve puanlanması yoğun bir çalışma, emek, işgücü ve eğitim gerektirir. Bu yüzden de maliyeti oldukça yüksek olacağını düşünmekteyim.*” ifadesi bu görüşü desteklemektedir.

Portfolyonun öğretmen değerlendirmesindeki bir diğer olumsuz yönü ise iş yüküdür. Portfolyo öğretmen değerlendirmede iş yükünü beraberinde getirmektedir. İş yükünün artmasıyla birlikte öğretmenlerin mesleki anlamda etkililiği azalmaktadır. Ö3 kodlu öğretmenin “*Portfolyo ağır olursa öğretmenin iş yükü artar, öğretmenin derse hazırlık sürecini olumsuz yönde etkiler*” şeklindeki ifadesi bu görüşe kanıt niteliğindedir. Ayrıca portfolyonun iş yü-

künü artırması öğretmenlerin mesleğe karşı motivasyonlarını da düşürmektedir. Ö4 kodlu öğretmenin *“Yapılacak portfolyonun yoğunluğuna göre öğretmenin iş yükü artabilir. Bu durum öğretmenin motivasyonunu olumsuz etkileyebilir.”* ifadesi bu görüşe kanıt niteliğindedir. Portfolyonun öğretmen değerlendirmesinde olumsuz yönlerinden diğeri reklamdır. Ö2 kodlu öğretmenin *“Olumsuz yön olarak çalışmaların tamamen reklam odaklı olmasıdır. Yani çalışan değil reklamını iyi yapan öğretmen iyi öğretmendir algısı yaratabilir.”* ifadesi bu görüşü kanıtlamaktadır. Portfolyonun öğretmen değerlendirmesindeki olumsuz yönlerinden diğeri hedefsizliktir. Portfolyo öğretmen değerlendirmesinde kullanan kişi değerlendirmeyi hedefler doğrultusunda yapmalıdır. Y8 kodlu yöneticinin *“Portföydeki hedeflerin belirlenmesi eksik veya yetersiz olabilir. Öğretmen, portföyü oluştururken belirli öğretim hedeflerine ulaşma stratejilerini yeterince belirlememiş olabilir.”* ifadesi bu görüşe kanıt niteliğindedir.

Portfolyonun öğretmen değerlendirmesindeki bir diğer olumsuz yönü ise karşılaştırmadır. Karşılaştırma yapmak öğretmenler açısından rekabet oluşturması yönünden düşünüldüğünde olumlu bir durum olarak gözükse de çoğu zaman öğretmenlerin birbirleri arasında iletişim kopukluğuna yol açabilmesi açısından olumsuz bir durumdur. Y3 kodlu yöneticinin *“Öğretmenler başka öğretmenlerle kendini karşılaştırma yapar. Bu çoğu zaman olumsuz sonuç doğurur.”* ifadesi bu düşünceye kanıttır. Portfolyonun öğretmen değerlendirmesinde kullanımının diğer olumsuz yönü görmezden gelmedir. Portfolyo öğretmenleri değerlendirme amacıyla kullanıldığında sadece bu dosyada yer alan bilgi ve belgeler dikkate alınırsa öğretmenin diğer özellikleri görmezden gelinebilmektedir. Ö11 kodlu öğretmenin *“Sadece bu dosyaya bakılarak öğretmenin başarılı sınıf ortamları veya diğer başarıları görmezden gelinebilir.”* ifadesi bu görüşe kanıt niteliğindedir.

Portfolyonun öğretmen değerlendirmesindeki olumsuz yönü kopya çekmedir. Ö14 kodlu öğretmenin *“Başka öğretmenlerin çalışmalarını çoğaltıp kullanmalar olabilir. Sadece bu dosyaya bakılarak öğretmenin başarılı sınıf ortamları veya diğer başarıları görmezden gelinebilir.”* ifadesi bu düşünceye kanıttır.

Sonuç, Tartışma ve Öneriler

Bu çalışmada öğretmen ve idarecilerin öğretmen denetiminde portfolyo kullanımına ilişkin görüşleri incelenmiştir. Portfolyonun bireylerin gelişimini takip etme, süreç değerlendirmesi yapma, amaçlara yönelik kullanım, kişisel özellikleri yansıtma ve iletişimi geliştirme gibi önemli rolleri bulunduğu görülmektedir. Kabaş'ın (2007) çalışmasından elde edilen bulgular, eğitim ve öğretim yaklaşımlarındaki değişikliklerle birlikte öğretmenlerin yeni müfredata uyum sağladığını ve bireysel başarıyı sadece sonuçlar ve başarılarla değil, aynı zamanda büyüme, çaba ve başarı süreciyle de değerlendirmenin önemini anladıklarını ortaya koymaktadır. Bu bulgular, portfolyonun bütünsellik özelliğini vurgulayan bu ça-

lışmayı destekler niteliktedir. Bireylerin gelişimini değerlendirmede bütünselliğin önemli olduğu görülmektedir.

Yaşar'ın (2010) çalışmasından elde edilen bulgular, portfolyonun bireyleri bütünsel olarak ölçme ve değerlendirme olanağı sunduğunu göstermektedir. Bu bulgu, portfolyonun bireylerin duygusal, psikomotor ve sosyal gibi çok yönlü gelişim alanlarına etkisi olduğunu belirten bu çalışmayı destekler niteliktedir. Ayrıca, Erbay'ın (2013) çalışmasından elde edilen bulgular, portfolyo değerlendirmenin akademik başarı üzerinde anlamlı bir etkisinin olmadığını ortaya koymaktadır. Portfolyo, bireylerin çalışmalarının bir araya getirildiği bir dosya olarak tanımlanmakta ve bireylerin süreç içindeki gelişimini takip etme ve değerlendirme aracı olarak kullanılmaktadır. Oktan ve Vural'ın (2021) çalışmasından elde edilen bulgular ise, portfolyonun süreç odaklı ölçme ve değerlendirmeye olanak tanınması açısından değerli olduğunu vurgulamaktadır. Portfolyo, diğer ölçme ve değerlendirme tekniklerine alternatif oluşturabilecek nitelikte olup, bireylerin bir yıl içinde kat ettiği gelişimi göstermektedir. Bu araç, sadece nihai ürünleri değil, aynı zamanda süreci de değerlendirmektedir.

Palaz'ın (2022) çalışmasından elde edilen bulgular, bu sonucu destekler niteliktedir. Portfolyo, geçmişe dönük değerlendirme imkânı sağlamaktadır ve bireyleri teşvik etme, hedefe ulaşma ve yapılandırma konularında amaca yönelik bir araçtır. Portfolyonun bireylere özgüven kazandıran ve iletişim becerilerini geliştiren özellikleri bulunmaktadır. Ayrıca, portfolyo, bireylerin farklı yeteneklerini ortaya çıkaran, öznel bir dosya türüdür. Aksu'nun (2013) araştırma sonuçlarına göre, alternatif ölçme ve değerlendirmenin faydalarından birisi, bireylerin bireysel farklılıklarını fark etmelerine ve farklı bakış açıları geliştirmelerine olanak sağlamasıdır. Bu sonuç, araştırma bulgularını desteklemektedir. Portfolyo, öğretmenlerin süreç içerisindeki projeleri, etkinlikleri ve çalışmalarını ile öğretmen adaylarını ve öğretmenin kendini değerlendirmesini sağlayarak, denetimler için daha ayrıntılı bir değerlendirme yapmak amacıyla kullanılmaktadır.

Demir'in (2012) çalışmasından elde edilen bulgular, öğretmen adaylarının denetim ve değerlendirmesinde portfolyo kullanımının etkili olduğunu göstermektedir. Bu bulgular, portfolyonun öğretmenlerin mesleki gelişim süreçlerini izleme ve değerlendirme açısından değerli bir araç olduğunu ortaya koymaktadır.

Öğretmenlerin sınıf içindeki öğretim yöntem ve teknikleri hakkında bilgi vermesi ve denetimciye dönüt sağlaması amacıyla da kullanılabilir. Akçıl'ın (2011) çalışmasından elde edilen bulgular, uygulama süresince ortaya koydukları her ürüne karşı öğretmenlerinden dönüt alınmasına ilişkin bulgularla bu çalışmayı desteklemektedir. Portfolyo değerlendirmesi, öğretmenlere sürekli olarak kendi gelişimlerini izleme ve değerlendirme fırsatı sunar. Aydın ve Kocalar'ın (2014) çalışmasından elde edilen bulgular, öğretmenlerin yenilikçi fikirler üret-

melerine, öz değerlendirme becerilerini geliştirmelerine ve profesyonel gelişimlerine katkıda bulunur. Bununla birlikte, aynı çalışmada, portfolyonun nesnel bir değerlendirme olmadığına dair bulgular da bu sonucu desteklemektedir. Portfolyonun öğretmen değerlendirmesindeki temel olumsuzluklardan biri, hazırlanmasının zaman alıcı ve maliyetli olmasıdır. Gezer'in (2012) çalışmasından elde edilen bulgular, ürün dosyasının bireyler için zaman kaybına neden olması ve portfolyo değerlendirme yönteminin zaman alıcı olmasıyla ilgili bulgularla örtüşmektedir. Ayrıca, Kabaş'ın (2007) çalışmasından elde edilen, portfolyonun uygulanabilmesi için uzun bir zaman sürecini gerektirdiği bulgusu da bu çalışmayı desteklemektedir. Yapılan bu çalışmada, öğretmenler ve idareciler, bu sürecin zaman ve emek açısından yoğun olduğunu ve buna ayrılacak bütçenin düşünülmesi gerektiğini ifade etmişlerdir.

Portfolyo değerlendirmesi, öğretmenlerin yenilikçi fikirler üretmelerine, öz değerlendirme becerilerini geliştirmelerine ve profesyonel gelişimlerine katkıda bulunur. Ancak, portfolyo hazırlama sürecinin zaman alıcı ve maliyetli olması, bu değerlendirme yönteminin uygulanabilirliğini zorlaştırmaktadır. Bu nedenle, portfolyo değerlendirme süreçlerinin daha verimli ve ekonomik hale getirilmesi, öğretmenler ve idareciler tarafından dile getirilen bu önemli olumsuzlukların giderilmesine yardımcı olabilir.

Öğretmen denetim ve değerlendirmesinde portfolyo kullanımının daha verimli ve etkili olması adına bu çalışmadan elde edilen sonuçlara dayalı olarak aşağıdaki öneriler yapılmıştır:

- Öğretmen değerlendirme ve denetiminde geleneksel denetim ve değerlendirme yöntemlerinin yanında alternatif denetim ve değerlendirme yöntemleri de kullanılmalıdır.
- Öğretmenlerin kişisel, sosyal ve mesleki yeteneklerinin geliştirilmesine aktif olarak katkıda bulunulmalıdır.
- Etkili portfolyo denetim ve değerlendirmesi yapılabilmesi için değerlendirme sürecine başlamadan önce öğretmenlerin ve idarecilerin süreç hakkında bilgilendirilmelidirler.
- Öğretmenlere ve yöneticilere yönelik eğitimlerde teorinin yanı sıra uygulama yaptırılmalı ve konuyu daha da derinleştirmek için uygulamalı araştırmalar yapılmalıdır.
- Denetmenler ve idarecilerin denetim sürecinde portfolyo olarak kullanacak veri toplama araçlarının öncelikle geçerlik ve güvenilirlik işlemlerinin yapılması da gerekmektedir.

- Okullarda öğretmen denetim ve değerlendirmesine yönelik portfolyo kullanımında donanım ve kaynakların yeniden gözden geçirilmesi, bu olanaklara ulaşılabilirliğin artırılması adına yeni bir düzenlemenin yapılması uygun olabilir. Okullarımızın program dışında ek çalışmalara zaman ayrılmalıdır.

Etik Onay: Bu araştırma için Düzce Üniversitesi Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu'nun 2023/395 sayılı oturum ve 11 nolu kararı ile etik izin alınmıştır.

Kaynakça

- Akçıl, U. (2011). *Web tabanlı e portfolyo öğretim sürecinin proje temelli derslere uygulanması*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Yakın Doğu Üniversitesi.
- Aksu, Ö. (2013). *Biyoloji öğretmenlerinin uyguladıkları alternatif ölçme ve değerlendirme tekniklerinin değerlendirilmesi ve öğretmen- öğrenci görüşleri*. (Yayımlanmamış doktora lisans tezi). Gazi Üniversitesi.
- Altun, B. (2014). *Denetime eleştirel yaklaşım: Öğretmen denetimi nasıl olmalı?* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Aydın Adnan Menderes Üniversitesi
- Aydın, F., Kocalar, A. (2014). Coğrafya bölümü öğrencilerinin portfolyo değerlendirmeye ilişkin görüşleri. *Marmara Coğrafya Dergisi*, 69-85
- Ayva, F. G. (2010). *İlköğretim sınıf öğretmenlerinin "portfolyo (ürün seçki dosyası)" tekniği hakkındaki görüşleri*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Abant İzzet Baysal Üniversitesi
- Demir, S. (2012). Öğretmen eğitimi bağlamında bir öğrenme ve değerlendirme yöntemi olarak portfolyo. *Erçiyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 1(32), 237-259.
- Demirkan, S. (2019). Eğitim yönetiminde alternatif denetim yaklaşımı: Öğretmen portfolyosu değerlendirme. *Uluslararası Karamanoğlu Mehmetbey Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 1(1), 49-62.
- Demirören, M., Koşan, A. M. A. ve Palaoğlu, Ö. (2009). Bir öğrenme ve değerlendirme yöntemi olarak "portfolyo". *Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Mecmuası*, 62(1), 19-24.
- Doğan, S. (2020). Türk eğitim sisteminde öğretimsel denetim. *Journal of Continuous Vocational Education and Training*, 3(1), 63-73.
- Erbay, Ş. (2013). *Portfolyo kullanımının akademik başarıya etkisi: bir meta analiz çalışması*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Gaziosmanpaşa Üniversitesi.
- Gezer, A. (2012). *Portfolyo değerlendirme yönteminin ilköğretim I. basamak II. devre 'de kullanma düzeyinin öğretmen, veli, öğrenci görüşlerine bağlı olarak belirlenmesi: Çanakkale İli örneği*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi.
- Göker, S. D. ve Ürün Göker, M. (2020). Öğretmen denetiminde yansıtıcı denetim modeli. *Studies in Educational Research and Development*, 4(1), 26-41.
- Göker, S. D. (2015). Denetim sürecinde öğretmen öğrenmesi için geliştirici bir geribildirim modeli. *The Journal of Academic Social Science*, 10, 817-826.
- Göksoy, S. ve Yenipınar, Ş. (2012). İstanbul ilinde görev yapan il eğitim denetmenlerinin denetim hizmetlerinin etkililiğine ilişkin görüşleri. *Eğitim ve İnsani Bilimler Dergisi: Teori ve Uygulama*, 3(5), 37-54.
- Gündüz, Y. ve Balyer, A. (2011). Eğitim denetiminde alternatif yaklaşımlar. *Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 33, 61-78.
- Hazar, R. G. ve Yılmaz, A. (2022). Erken çocukluk eğitiminde mesleki gelişim ve dokümantasyonu: Öğretmen portfolyosu. *Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 6(1), 56-77.
- Kabaş, O. (2007). *Portfolyo değerlendirme yönteminin ilköğretim birinci kademedeki uygulanma düzeyi: Sakarya örneği*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Sakarya Üniversitesi.
- Kalkan, İ. ve Atmaca, T. (2022). Öğretmen denetimlerinin öğretmen, okul müdürü ve eğitim müfettişi görüşlerine göre değerlendirilmesi. *Çağdaş Yönetim Bilimleri Dergisi*, 9(2), 35-59.

- Kan, A. (2007). Portfolyo değerlendirme. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 32, 133-144.
- Kılıç, Y., Yılmaz, E. ve Vaiz, O. (2023). Pandemi sürecinde online eğitimde denetim. *Mili Eğitim*, 52(238), 1361-1384.
- Kır Yiğit, M. ve Odabaşı Çimer, S. (2020). Portfolyo kullanımının öz düzenlemeli öğrenme becerileri üzerine etkisi. *Kesit Akademi Dergisi*, 6(25), 497-514.
- Kurt, M. (2008). *Bireysel gelişim dosyasına dayalı değerlendirme uygulamalarına ilişkin sınıf öğretmenlerinin görüşleri*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Anadolu Üniversitesi.
- Menevşe, E. B. (2012). *Portfolyo uygulamasının öğretmen adaylarının akademik başarılarına etkisi*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Necmettin Erbakan Üniversitesi.
- Okçu, Y. (2007). *Matematik eğitiminde portfolyo değerlendirme*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Balıkesir Üniversitesi.
- Oktan, S. ve Vural S. (2021). *Sayısal tasarım eğitiminde portfolyo değerlendirme yönteminin kullanımı* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Karadeniz Teknik Üniversitesi.
- Okutan, M. (2024). *Eğitim yönetimi ve denetiminde örnek olaylar*. Pegem Akademi.
- Özen, Y. (2011). Öğrenmede kişisel sorumluluğu artırmaya yönelik bir öğrenme ve değerlendirme yaklaşımı: Portfolyo değerlendirme. *Eğitim ve İnsani Bilimler Dergisi: Teori ve Uygulama*, 2(4), 109-132.
- Palaz, Ş. (2022). *Fen öğretiminde kullanılan ölçme ve değerlendirme yaklaşımlarına yönelik sınıf öğretmeni adaylarının değerlendirilmesi*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Hacı Bektaş Veli Üniversitesi.
- Polat, M. ve Köse, Y. (2013). Okullarda bir performans değerlendirme aracı olarak e-portfolyo kullanımına yönelik ilköğretim öğretmenlerinin görüşleri. *Journal of Computer and Education Research*, 1(1), 57-82.
- Sivrikaya, İ. (2014). *Çağdaş denetime ilişkin öğretmen yönetici ve maarif müfettişlerinin algıları*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). İstanbul Okan Üniversitesi.
- Şerefli, B. ve Erdoğan, E. (2021). Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının e-portfolyo kullanımları: bir durum çalışması. *Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Dergisi*, 52, 666-691.
- Yaşar, B. (2010). *Sınıf öğretmenlerinin portfolyo değerlendirme sürecine ilişkin görüşler: Balıkesir İli örneği* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Balıkesir Üniversitesi
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2021). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri (12. Baskı)*. Seçkin Yayınevi.
- Yıldırım, R. (2023). *Öğretmen performansının değerlendirilmesine ilişkin bir model önerisi*. (Yayımlanmamış doktora tezi), Necmettin Erbakan Üniversitesi
- Yiğit, M. K. ve Çimer, S. O. (2020). Portfolyo kullanımının öz düzenlemeli öğrenme becerileri üzerine etkisi. *Kesit Akademi Dergisi*, 6(25), 497-514.

Opinions of Teachers and School Administrators on the Use of Portfolios as an Alternative in Teacher Supervisions

Extended Abstract

Introduction

This study aims to determine the effectiveness of using portfolio under teacher supervision. The positive and negative aspects of the portfolio were revealed under the supervision of the teacher.

Method

This study, phenomenology, a qualitative research design, was used to determine the views of classroom and branch teachers and school administrators on the use of portfolios in teacher supervision. This design can be defined as focusing on phenomena that we are constantly aware of, that we know, but that we do not know in depth and in all details (Yıldırım ve Şimşek, 2021). The purpose of using this design is to reveal in detail the experiences and perceptions of the individuals to be researched about the phenomenon and the meanings they attribute to the subject.

Findings

According to the findings of the content analysis conducted in this study, two main themes were reached. These are the use of portfolio in individual supervision and its use in teacher supervision. Under the theme title of portfolio use in individual supervision, meanings, definitions and opinions about the concept of portfolio use in individual supervision were included. The theme of portfolio use in individual supervision consists of the sub-theme of thoughts about the portfolio. Accordingly, among the factors affecting the use of portfolio in individual supervision are the thoughts of individuals about the portfolio. The sub-themes related to the use of portfolio in individual supervision are the characteristics, process, purpose and personal characteristics of the portfolio. The factors affecting the use of the portfolio in individual supervision include holism, versatility, selectivity, being alternative, being based on criteria, being systematic, compilation, being a source of information, being a collection, having products together, being used in different places, development, process evaluation, performance evaluation, including the past, providing benefit, and directing to the goal. Under the theme heading of portfolio use in teacher supervision, the meaning, definition and opinions about the concept of portfolio use in teacher supervision are given.

The theme of portfolio use in teacher supervision consists of the sub-themes of portfolio use in teacher supervision, the purpose of the portfolio in teacher evaluation, and the positive and negative aspects of the portfolio in teacher evaluation. Portfolio use reveals affective input behaviors.

Among the affective input behaviors, objectivity, subjectivity, attitude, indifference, communication and responsibility come to the fore. Portfolio reveals teacher effectiveness. Classroom management, parent profile, innovation and teacher characteristics are among the factors affecting teacher effectiveness. It is seen that portfolio use improves teachers' individual characteristics. Individual characteristics include development, originality, effectiveness, self-evaluation, motivation and support. There are also external factors affecting portfolio use. External factors include environment, expert opinion and workload. Another factor affecting the effectiveness of portfolio use is document systems. Document systems include educational materials. Technological developments affect portfolio use. Technological developments include digitalization and database. Portfolio has positive and negative aspects in teacher supervision and evaluation. The positive aspects of the portfolio are objectivity, continuous improvement, organization, skill development, opportunity, student development, process evaluation, encouragement, interaction, feedback, comprehensiveness, self-confidence, self-expression, utilization of technology and guidance. The negative aspects of the portfolio are time-consuming and costly, measurement and evaluation deficiencies, inadequacy, waste, workload, advertisement, lack of target, comparison, ignoring and cheating.

Results and Conclusion

In this study, it is aimed to expand the use of the portfolio in teacher supervision and evaluation by addressing the positive and negative aspects of the use of the portfolio in teacher supervision and evaluation. Among the positive aspects of the portfolio in teacher evaluation is objectivity. The fact that portfolio evaluation is based on objective criteria ensures that the evaluation complies with the principle of impartiality. In this study, teachers and administrators emphasized the importance of objective evaluation and stated that this approach would support a fair and effective evaluation process. Continuous improvement is another important positive aspect. Portfolio assessment provides teachers with the opportunity to continuously monitor and evaluate their own development. The findings of the study conducted by Aydın and Kocalar (2012) support this conclusion. This contributes to teachers' generating innovative ideas, improving their self-evaluation skills and professional development. The finding of Aydın and Kocalar (2012) that the portfolio is not an objective evaluation supports this conclusion.